

misem, aby po nějakém čase snad po dvou neb třech letech votum consultativum v případě osvědčení přeměnilo by se na votum decisivum.

Pro právníka jest zde zajímavým úkazem, že i v této otázce právo obchodní jest pokročilejší než právo občanské a že možné jest hlavně vybudování zásad práva obchodního pro budoucí nový zákonník o smlouvě námezdní neb pracovní, kterouž by se odstranily neb překlenuły dosavadní spory a rozpory mezi zaměstnavateli čili aspoň většími závody a jejich dělnictvem. Ovšem máme na mysli, že nový zákonník obsahoval by napřed všeobecnou část pro smlouvu námezdní podniků a dělnictva vůbec povšechně platnou — a pak následovaly by speciální předpisy pro zvláštní druhy zaměstnanců, jako na př. pro práci domácíkou, skalní, regulační, v poli neb při vodách atd.

J. H.

DENNÍK.

Dr. KAREL MATTUŠ. A. O. ZEITHAMMER.

Dne 24. října 1919 odešel na věčnost vrchní ředitel zemské banky království Českého Dr. Karel Mattuš v řídkém věku 83 let věnovaných od mužných let životu veřejnému. Od roku 1861, kdy povýšen na doktora veškerých práv, snažil se seznámiti se s praktickým životem právním v praxi notářské, soudní i advokátní, aby po té věnoval se správě autonomní ať jako úředník obecní ať jako representant samosprávy okresní i obecní. Ve své funkci jako starosta obce Ml. Boleslavské a jako člen i pozdější starosta okresu Ml. Boleslavského zajímal se hlavně otázkami školskými a finančními, kteréžto jeho vědomosti urovnaly mu později cestu k důležitému úkolu rozpočtového zpravodaje na českém sněmu i na radě říšské, kterýmžto sborům zákonodárným náležel již od r. 1866 pokud se týče od r. 1879. Od roku 1889 byl vrchním ředitelem zemské banky kr. Č. až do roku 1918, kdy odešel na zasloužený odpočinek. Jako politik všestranně zaměstnaný a činný našel přes to chvílek k odborným literárním pracím, zejména o historickém právu a národnosti jako (žadoucích) zá-

kladech státního zřízení říše rakouské, a českém státu a j. v. Též Právník čítal jej ke svým prvním literárním přispívatelům.

Dr. Mattuš až do poslední chvíle svého života byl činným v našem životě politickém a zejména doba válečná a s ní spojené snahy po našem osamostatnění dávala na jevo aktivní jeho činnost. Za to se mu ovšem dostalo odměny, že na konci svého pozhnaného věku mohl patřiti na osvobozenou vlast, o jejíž svobodu se tolik snažil a k jejíž úplné svobodě i v posledních dnech svého života činně přispěl.

Při závěrečném čísle dočítáme se v denních listech, že dne 13. listopadu 1919 zemřel ve věku 87 let, věnovaných tiché, ale usilovné práci politické, prof. A. O. Zeithammer, poslední český deklarant, duch Palackého, Dra Riegra a nedávno zesnulého Dra Mattuše. Ač nevyšel z kruhů právnických, přece získal sobě na roli našeho života veřejného neocenitelných zásluh, zejména usilovným hájením našich práv národních a státoprávních na obou bývalých parlamentních arénách, sněmu zemském i na radě říšské. K jeho posledním narozeninám dostalo se mu hojných blahopřání se strany našich nejvyšších kruhů, hlavně však pocit, že dočkal se splnění netušených svých snů, byl mu nejlepší odměnou za jeho dlouholetou a usilovnou práci. —

Spí jistě oba klidně v půdě svobodné země!

Soudnictví v republice. Výkon soudnictví považován ode dávna za cosi nedotknutelného, přímo posvátného, za něco, co musí státi vysoko nad shonem denního života a zápolením politických stran. Proto soudcové jsou ode dávna nadáni zvláštními výsadami, zejména samostatností a neodvislostí při výkonu svého povolání. T. zv. »kabinetní justice« odstraněna i v monarchiích; i v systému monarchickém uznáváno za nutné, dbáti — alespoň na venek — pečlivě toho, aby nevznikalo v občanstvu podozření ze zasahování do výkonu soudnictví. Máme první rok svobody za sebou. Jaké poznatky učinili jsme přihlížejíce k soudnictví? Na místo monarchie nastoupil, bohudíky, vládu lid. Než jak chová se tento nový vládce k soudnictví? Je mu opravdu tím, čím by mu býti mělo? Bohužel, odpověď nemůže zníti kladně. Vzpomínáme události květnových, kdy lid počal vykonávati soudnictví sám způsobem neblahým; vzpomínáme toho, jak lid opětně překazil výkon exekuce, soudem nařízený; vzpomínáme i toho, jak napaden byl jistou částí denního tisku soud za to, že neodsoudil ty, jež by si byl někdo přál míti odsouzeny atd. Zjevy tyto nejsou jistě potěšitelné, ale ne-